

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 3.10

Pri označilih in tiskanih „poslanikih“ se plačuje za navaden trestopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 kvart
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za vsako številko po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dovisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Kokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Mir? da! pa pošten.

Mir in sloga sti lepi reči; a ti reči potrebujejo pogojev za svoj obstanek. Zastonj boš priporočal mir, kjer ni potrebnih pogojev, pravice, za njegovo vzdržanje. Kdor hoče v resnici mir narediti, mora odstraniti zavire miru, krivico; dokler ima mir naravne zaščite, ni mogoče, da bi obstal. Kdor v takih razmerah upije po miru in slogi, kaže, da miru ne pozna. Nemir in nesloga nastaneta, kadar se koristi križajo. Kdor hoče mir uvesti, naj koristi in pravice pravično razdeli; pravica ohrani mir. Krivično je, ako se v boji dveh strank za gnotne in dušne koristi zahteva mir tako, da se glasnejši stranki vse dovoli, skromnejši in ponižnejši pa vse odreče. To se ne pravi mir delati, ampak krivico potrditi.

Radi priznavamo, da mir je na mnoge strani koristen in potreben; zato ga priporočamo svojim čitateljem v tem oziru, da se spodobno in človeško vedejo proti vsakemu, da se združujejo otročarij, s katerimi si drugi pletejo venec neukrotljive neporednosti, da potpežljivo in z mnogim zatajevanjem prenašajo preziranje in ovrnanje v vsestranskem napredku. Ali tega ne moremo reči svojim čitateljem, da naj se odpovejo človeškim in državljanskim pravicam, ker so nekaterim Italijanom trn v peti, drugače bi morali reči tudi posestnikom, naj se odpovejo svojemu posestvu, ker drugače ne bodo imeli z roparji miru, ki je največje dobro. Ni vsa k miru priporočila vreden, ampak le tisti, ki je pošten, dostojen, moralen. Zato pravi tudi odrešenik, da ni prinesel miru na svet, ampak boj. In cerkev nima nikoli miru, ampak se vedno bojuje; kaj bi bilo s to napravo, ako bi zaradi miru vse privolila, kar njeni nasprotniki od nje zahtevajo?

Med mirom in mirom je velik razloček. Pogosto se zahteva tisti mir, ki nastane, ko kdo komu zaušnice pritiska, ne da bi se ta za to zmenil. Ni kaj reči takemu premagovanju sebe, ali zakaj se to prav od nas zahteva? Naj dajo naši nasprotniki zaušnice sebi in naj pokažejo miroljubnost; k čemu bi bili mi vedno le naklo, oni pa kladvo? Ne hrepenimo po tem, da bi bili kladvo, pa tudi naklo nečemo biti. Pogoj miru je pravica; kjer se pravica spoštuje, se

mir ohrani. Kako spoštujejo naše gnotne in duševne pravice nekateri naši sodeželani druge narodnosti? Ko smo hoteli imeti domačo svečanost, so nam jo razupili kot demonstracijo in so nam jo tako zaprečili. Ko je med nami vsled tega postala nevolja, kličejo po miru. — Ko se je pri letošnji razstavi kmetijskih pridelkov pokazalo, da slovenski oddelek deželne kmetijske šole ima marsikatero pomanjkljivost, zaupili so v svojem glasilu „Corriero“, 8. t. m., naj se slovenska kmetijska šola v sedanji sestavi odpravi in združi z italijanskim oddelkom, s katerim je že bila nekdanje združena. Vsakdo bi pričakoval, da list bo priporočal, naj se pomanjkljivosti odpravijo, ne pa da naj se zaradi teh tudi zavod odpravi. Ali hočete, da bo tako postopanje vzbujalo zaupljivost slovenskega ljudstva do mož, ki prihajajo s takimi navsveti na dan? Gledé kmetijske šole bi se ohranil mir, ako bi se šola razpustila in bi Slovenci k temu molčali. Kdo more zahtevati ali zagovarjati tak mir?

V isti številki dolži omenjeni list slovenske duhovne in učitelje brez izjeme, da kot taki t. j. v svojih službah v cerkvi in v šoli politikujejo, ter zahteva naj vlada zadnjim trdo na prste stopa. Politikovanje ni greh; a politikovanje v šoli ni na pravem mestu. Če se nahajajo taki učitelji, so graje vredni; če pa takih ni, kaj potem? Na c. k. deški vadnici v Gorici, katero navaja omenjeni list v izsled, se gotovo ne politikuje, in vendar zahteva oni list, naj se dotični učitelji prestavijo. Ali je to prav? ali utrdijo taka poročila mir med narodom? Po takih poročilih se govori še o spravi in slogi. Šolske oblasti bodo gotovo vedele, kaj jim je na to storiti. Ali drznosti teh ljudij se je vsekako čuditi; to ni italijanska predrznost, tu mora biti še kaj zadej.

V takih razmerah bilo bi pač potrebno, da se naša „Sloga“ zbudi iz svojega spanja, da se posvetuje o našem stanju in o potih, katere jih treba hoditi. V odborovih sejah in javnih shodih se mora ljudstvo podučevati, kako mu je postopati, česa se ima ogibati in po čem mu je hrepeneti, da se ohrani na pošten, postaven in nraveni poti, da se ne dá zapeljati po izzivanjih naših nasprotnikov, da ohrani mir in dostojnost. Treba je, da ljudstvo vé, kako mu je postopati v dotiki z italijansimi, in kako more varo-

vati svoje gnotne koristi, ne da bi bilo odvisno od nasprotnih nam mož. Predlog gospoda poslanca Kocijančiča se mora izvesti, drugače ne bo miru; če nočejo živeti z nami složno, pomagajmo si, kakor moremo. Z miko s pridnostjo, z varčnostjo in modrim gospodarstvom postanemo sami svoji; kar nam bo manjkalo, pride potem samo ob sebi. Omika na pravi podlogi in denar nam dasta, česar zdaj še nimamo; če smo omikani in premožni, se nas bodo bali oni, ki nas zaničujejo in prezirajo; uklanjali se nam bodo oni, ki nas zasmehujejo. Do tistega časa bodimo mirni; Slovenec naj se varuje vsake nepostavnosti, ker ta bi nam najbolj škodovala; po poštenu poti pridemo gotovo do cilja; molčimo pa delajmo; prihodnost je naša.

Dopisi.

V Gorici, 7. oktobra. — Lepo svečanost imeli smo preteklo nedeljo v našem bralnem in podpornem društvu. Dasi nam ni bilo dano, da bi bili priredili ono veliko slavnost, katero smo nameravili o priliki imendan presvitlega cesarja in namenjenega blagoslovljenja društvene zastave, imeli smo se vendar prav dobro in lepo. Slovencu se lahko zabranijo velike pojave njegove notranje udanosti, ali udanost sama do dednih vladarjev se mu ne more izpuliti. Ta vedno klije v njegovem srci in o dani priliki se pojavi, kakor jej okoliščine puščajo. Tako je bilo z našim društvom; velike slavnosti za imendan presvitlega cesarja nismo mogli imeti, a imeli smo majhno, ki ni bila nič manj prisrčna.

Zajutra je bila tiha sv. maša z izpostavljenim sv. R. T. pri starem sv. Antonu. Udeležilo se je cerkvenega opravila mnogo društvnikov z odborom; med drugimi navzočniki zapazili smo tudi dr. viteza Tonklija. Popoldne se je priredila domača zabava v društvenih prostorih. Zabavi je bil postavljen začetek ob 7. uri, ali pričela se je nekaj pozneje. Udeležitev bila je mnogobrojna, udeleženci mnogovrstni. Nekateri društvniki so bili pripeljali seboj svoje družine, ki so se prav dobro zabavale. Med drugimi odličnjaki,

LISTEK.

Trentarske pripovedke.

II. O sezidanji cerkvice
M. D. Lavretanske v Trenti.

Grof Attems je bil general. Imel je trn Kristov: zato pa je dobil vsako bitko. Nekedaj je oblegal mesto na Vlaškem. Spiše pismo ter je pošlje v mesto: „Podajte se! Ako se mi ne podate z lepa in bom moran mesto s silo vzeti, tedaj ne prizanesem niti otroku v maternem naročju.“ Odgovoré mu iz mesta: Ne podamo se, dokler imamo le še jednega moža! General naskoči mesto, vzame je in res dene vse pod meč. Čez tri dni pride mladenka iz neke kleti, prinese polno ruto zlatov seboj ter prosi milosti. Peljejo jo pred generala. A on dé: Kar sem dejal, sem dejal! Tudi njej ukaže glavo vzeti; zlate pa si prisvoji. Od tega časa ni imel več miru ne po noči, ne po dnevi. Gre k spovedi v Rim. Ondé mu nalože v pokoro, hraniti ali živiti polk vojakov, da se znebi onega krivičnega denarja, ali pa vzdrževati staro fabriko in zidati cerkev.

Drugi pa pravijo, da so mu v Rimu naložili iti tje, kjer je bil „Krotovec“, oskrbovati tam ono fabriko in cerkev zidati. „Krotovec“ bil je prejšnji lastnik tukajšnjega rudokopa, baron Grotta. Tudi ta bil je velik hudodelnik. Nalože mu tedaj v Rimu za pokoro, da mora dati 3 Ÿ svojega mesa, ali pa iti skozi babilonski turen ter prinesiti 3 reči v dokaz, da je bil res tam! Tri funte svojega mesa dati se Krotovcu ni zdelo nič kaj prijetno; zato si izvoli, da če rajši iti skozi „babilonski turen.“ Napoti se in srečno do-

spe do „babilonskega turna“. Ko stopi vanj, zagleda pri okrogli mizi kup mladenk, ki so igrale. Hitro jim vzame jedno karto — in zapazivši na mizi posodo s srebrnimi žlicami vzame jedno in jo utakne s karto vred v žep. Ravno se ozira, da bi še tretjo reč našel, katero bi mogel vzeti seboj — ko se zakadi vanj strašno velika krotka ter se mu zapiči v hrbet. On pa jej odseče jedno četrt, — tehtala je celega pol stola! — spravi jo v mavho in vrne se vesel domov. Prišel je tedaj 3 reči in skazal je, da je bil res v babilonskem turnu. Tak je bil „Krotovec“! (Pač nam ni treba omenjati, da je to le ljudska pripovedka, izrodek njegove domišljije.) Tisti „Krotovec“ je prišel pozneje v Trento in je tu imel rudnike v posesti.

Zato pa so djali v Rimu grofu Attems generalu, da naj gre v tisti kraj, kjer je bil „Krotovec“. Zraven tega mu še nalože, da mora v Trentarski cerkvi postaviti M. D. Lavretansko, t. j. ono podobo, ki je v božji hišici v Loretu! Attems gre na pot dojde v Trento in prinese sem Kristov trn, ter ga zazida v zunanje stopnice gradu. Na to gre v Loreto, da bi od tam prenesel podobo M. D. Na poti čez morje pa oboli in umrje.

Naročil pa je (bil) svojemu bratu, naj en gre v Trento in dovrši, česar sam ni mogel.

Pa brat ni bil jednakih mislij. Menil je marveč, da bo vse jedno, če sezida cerkev na Rojicah pri Gorici. A po noči se mu prikaže duh bratov ter mu veli: „Ustani in pojdi v Trento!“ Ves prepelšen pripoveduje zjutra grofu svojim sorodnikom o nočnej prikazni.

A ti se mu posmehujejo, češ da je le sanjal. Drugo noč se mu zopet prikaže duh pokojnega brata ter mu dé: „Ustani in pojdi v Trento; če pridem v

tretje, ne bo dobro!“ (Po drugih — „te zmeljem, kakor malin moko!“.)

Tedaj pa ukaže Attems napreči in se napoti iz Gorice v Trento — o pol noči. Z njim sta se peljala še dva druga. Pridejo semkaj, bila je huda zima, snega obilo. Iščejo, kje bi bil najpripravniji prostor za cerkev. Hoteli so jo pozidati sprva na gorenji strani; kar pride ženica od Furlana h. š. 7. ter dé: tu vam jo plaz pobere. Gospoda gre gledat na nasprotuo stran „pod Gak“ in se prepriča, da je žena prav govorila, tedaj odločijo za cerkev ta prostor, kjer je sedaj. Ko cerkev dodelajo, hočejo prenesti vanjo Kristov trn, ki je bil v stopnicah zazidan. Pa ne morejo ga najti. Tu pride menih, potrka s palico in dé: „Tu je; tukaj, kopljite!“ Res se dela poprimejo, najdejo Kristov trn na onem mestu, ter ga preneso v cerkev.

Pozneje ga je bil župnik Stekar v Bolc prenesel. Ko pa gre drugi dan v cerkev, ni bilo trna več; a našli so ga zopet v Trenti!

Nekedaj je hotel tat trentarsko cerkev okraati. A kamorkoli je stopil, napravil se je pred njim visok zid, da ni mogel čez. Moral se je tedaj vrniti. Pozneje so hudodelnika obesili v Ljubljani (po drugih v Celovci). In pred smrtjo je še to-le razodel: Tako in tako sem hotel storiti v Trenti. Tam mora pač velika svetinja biti, da se mi je kaj takega primerilo! Po drugih je bil to le duhoven Kokošic (iz Srpenice doma), ki je hotel prenesti trn iz Trente doli. A postavil se je visok zid pred njega in moral je opustiti to početje.

Attems je ustanovil tu tudi posebno duhovnico za rudokope in določil, da če dajati za cerkev in za duhovne vsako leto o sv. Juriji toliko vina, olja itd. Trentarska cerkev je bila premožna; še v Bolci je imela svoje polje. —

ki so počastili ta večer društvo s svojo navzočnostjo, videli smo s početka zopet zgore imenovanega gospoda državnega poslanca, ki se je začel za društvene zadeve bolj živo zanimati. Škoda, da ni dobil prepisa onega odloka, s katerim je slavno c. k. okrajno glavarstvo prepovedalo večjo slavnost. Prosil je zanj o pravem času, ali dobil ga ni; zato je na Dunaji le toliko govoril o stvari, kolikor mu je bila znana iz ustnega poročila.

Predsednik g. Povše imel je pri zabavi slavnostni govor na cesarja, katerega so navzočniki z veliko pazljivostjo poslušali in kateremu je sledil naudušen trikratni živio! vseh pričujočih na slavo in čast presvitemu vladarju. In takega moža, kakoršen je g. Povše, ki živi in gori za cesarja, ometavajo z blatom oni irradentariji, katerim je napredek slovenskega naroda trn v peti. Taki nasprotniki so v čast onemu, katerega napadajo. Sledajič pride vendar resnica na dan in pravica do zmage.

Pri domači zabavi se je prav dobro popevalo; vrli pevovodja g. L. Pahor, ki se je mnogo trudil, da je društvu vzgojil pridnih pevcev, je ta večer slovo jemal, ker služba ga je klicala drugam. Hvaležnim srcem smo ga pozdravili, ko je odhajal, da je še tisti večer odpotoval na novo svoje mesto. Hvala vrlemu gospodu za njegov trud in lep uspeh. — Tombola je pouzročila mnogo smeha in zabave; slučaj je nanesel, da so dobili vse dobitke oni, ki so sedeli pri eni mizi. Vsakdo je bil vesel tega večera, ker v podpornem društvu je človek kakor doma; razgovarja se s svojimi sosedi po domače in čas mu preteče, da sam ne vé kedaj. Okolo desete ure smo se razšli polni hvaležnosti do odbora, ki nam je oskrbel tak prijeten večer. Le tako naprej in dobro se bomo imeli.

S. P.

Iz Brd, 7. oktobra. — Dasi imamo zdaj trgatve, vendar pravega veselja le ni videti, ker je prevelik razloček med lauskim in letošnjim pridelkom; lani taka obilnost, a letos malokje polovica lanskega pridelka, večinom le ena tretjina ali še manj. Bodi Bog zabvaljen tudi za ta prikrajšani pridelok! Vsaj upanje imamo, da bole manj upitja in tepežnic, ker bo cena branila preveč popivati. Za potrebo bode pa vina dovolj. Toda glede davkov, taks, hišnih potrebin in stroškov za obdelovanje zemljišče bode vina premalo. — Cena ne more toliko povrniti, kolikor je vzel pomladanski mrzli dež. Gruntarjem spomladi morje, na jesen gorje. — A da nam ne upade srcelj, bodo že skrbeli ti dobri ljudje. Bog jih pripelji, da bomo veseli! — Kdaj bo pa cesta čez Gradec (Vrhovlje) do Gonjač? — To jajce se kuha predolgo; bo najbrže pretrdo. Nekteri že mislijo, da bo zavrženo. — Bog nas reši takih kuharjev!

Iz Podmelca, 2. okt. — Slovesnost, kakoršne še ni videla naša fara in Bog vé, če jo bo še kedaj, obhajali smo tukaj preteklo nedeljo, 28. sept. Preč. g. Miha Pirih, dolgoletni naš župnik, obhajal je ta dan petdesetletnico mašništva ali zlato mašo v 82. letu svoje starosti. Izgledna zmernost in rednost v življenji, kakor tudi krepka telesna postava pripomogle so, da je v dolgotni in trdnosti življenja prekosil vse svoje mlajše sovrstnike. Narodil se je 20. avg. 1803. v Sentviškogorski fari; kot 16 letni mladenič zapustil je dom in pašnike svojih roditeljev ter je šel v mesto v Šolo, v prvi normalni razred; v mašnika bil je posvečen 21. sept. 1834. ter je potem kot srčen in neumorno delaven duhovnik opravljal najtežavnejše duhovske službe v Cirknem, na Bukovem, na Idriji pri Bači in sledajič celih 32 let kot župnik v Podmelcih ter je še le lanko leto stopil v stalni pokoj. Kot duhovni pastir bil je vedno stanovitnega, rekel bi železnega značaja; geslo njegovo je bilo: „Recte age — et neminem time“ (delaj prav in nikogar se ne boj); izgledno natančen bil je v župnijskem uradovanju.

Ce tudi se je šolal v časih, ko o slovenščini med dijaki še sanjalo se ni, vendar ni pozabil svoje ljube domovine in njenega slovenskega jezika, ampak poprijel se je tudi najnovejših slovenskih izrazov in je tudi mnogo slovenski uradoval. Ko se je l. 1872. ustanovila v Podmelcih kmečka čitalnica, vpisal se je kot ud ter je ostal kot tak do današnjega dne; zato mu je pa tudi tukajšnja čitalnica primeren slavalok s primernim napisom postavila v pozdrav kot najstarejšemu in zvestemu svojemu udu.

V pastirstvu znal si je pridobiti srca svojih faranov; ljudstvo ga je resnično čislalo in spoštovalo. O priliki zlate maše je vse mrgolelo, vse je pripravljalo med vednim streljanjem z možnarji in pritrkovanjem zvonov. Napravljeno so bili 4 slavaloki s primernimi napismi, in po slavalokih, kakor tudi po hišah vibralo je na 70 zastav in zastavic. Največ zastav je bilo državnih in narodnih; vsakdo je gledal, da je vsaj eno avstrijsko dobil; to dokazuje, da tukaj prebivajo zavedni Slovenci in zvesti Avstrijci, da se vedno držijo gesla: „Vse za vero, dom in cesarja“. Vsa vas bila je na dan podobna tihemu obraščenemu gaju, ker mnogo mlajev bilo je nastavljenih in v sredi med njimi kipet je proti nebu nad 10 sežnjev visok mlaj s slovensko zastavo, kateri je napravil posebno dober

utis na došle tujce. Melce bile so tako okinčane, da nikoli prej ne tako. Zlatomašnik je bil vesel, videč toliko hvaležnih src, in farani so bili veseli, da so mogli pokazati, kako znajo čislati moža, ki je mnogo storil v njih prid. Ljudij od bližnjih in daljnih krajev bilo je silno veliko, posebno iz onih krajev, kjer je bil zlatomašnik poprej v službi. Tudi duhovnikov in prijateljev zlatomašnika je mnogo došlo k slovesnosti.

Rojstna Sentviškogorska občina izvolila je zlatomašnika častnega občinarja; in dotični diplom izročil mu je g. župan pri tej svečanosti.

Primeren bil je pesnikov izrek, ki je bil na prvem slavaloku in ki se glasi:

„Nevenljiv venec glavo Ti obdava,
In mi slovesno Te slavimo: „Slava“!

B.

V Komnu, dne 6. okt. — (Odgovor dopisniku iz Komna 26. sept. v 40. št. „Soče“.) Nezrel, mlečnozobi paglavec (tako?) opisal je žalostne razmere na duševnem polju v Komnu, a to bil je le uvod osvete, katero je hotel izvršiti nad nekaterimi Komenci. Ob enem se je hotel priliziti županu, da bode tako z večjo pravico smel zahajati v njega prostore.

V svojem nezrelem dopisu pravi, da smo na duševnem polju nazadovali, da se nam svet smeje, ker nimamo čitalnice; pravi, da se nikdo več ne giba in da nikogar stvar več ne briga. Potem je prešel na moža, kateremu očita, da je mnogo pisaril in kričal, ter da je bil pravi pometaš pred tujim pragom, a da se je sedaj pred njegovim največ smeti nabralo.

Že iz teh besedij se vidi in spozna, kak namen je imel s svojim dopisom; spraviti se namreč na moža, starega „Sočinega“ dopisnika, ter povsod uničiti njega upliv s tem, da ga osramoti. Kar je povedal, je vse nezrel stvor, obrekovanje brez dokazov; okloftal je samega sebe. Tako se godi ljudem, ki pišejo po naročilu, ali katere vodi slepa strast. Kdor iz prepričanja govori, ne more priti v nasprotje. Prašamo Vas, mladi dopisnik, ker nam hočete v svojem dopisu dokazati, da komeške razmere dobro poznate, zakaj pa niste Vi kot rodoljub nič storili za čitalnico v Komnu sedaj, ko ste uživali počitnic zlati čas?

Povejte nam določno, kedaj je oni nam dobro poznati mož, katerega Vi napadate, pometal ptuje prage?

Ce je omenjeni mož o svojem času v „Soči“ grajal c. k. glavarja B., ker je odločno zahteval v N., da bi kraški zastopniki nemško pozdravili careviča, če je Komencem očital narodno nezavednost, kaj so volili častnega občana moža, ki je našim narodnim težnjam nasproten, in je prav z dopisom v „Soči“ zaprečil, da omenjeni gospod ni dobil diploma, če je nadalje ostro bičal nemščino v slovenski ljudski šoli komenski, kar je prava nezmisel in potrata zlatega časa, zdi se nam, da taki čini so omenjenemu možu prej v čast nego v sramoto. V privatne osobne reči se pa nikedar ni vtilkal; če ni tako, dokažite nasprotno. Kar je v navedenih in v gospodarskih zadevah pisal v liste, bi se ne smelo imenovati pometanje pred tujim, ampak pred svojim, pred našim skupnim pragom.

Prašamo Vas, kaj pa morete Vi očitati možu, nad katerim vihtite meč? Če ste mož, na dan; drugače ostane vam sramota!

Hoteč povzdigniti župana, osmešil ga je pred svetom, rekoč, da župani že četrto leto. Pravi na dalje, da nas volitev malo briga. Kdo pa je pooblastil g. dopisnika, da govori v množini. Njega gotovo ne briga, kajti živčemu z doma je vse eno, naj v Komnu župani Peter ali Pavel, a nam občinarjem komeškim ni vse enako.

Dopisnik piše dalje: „Prepričani smo, da se v Komnu ne najde sposobnejši mož za to stvar.“ — Ne vem po čem razreduje g. dopisnik županske kandidate: po bogatstvu, znanosti ali po širokosti moža.

Ce pride še kedaj omenjeni dopisnik (v Komen, naj si da razkazat javna dela zadnjih let, ki so se izvršila za občinski denar. Najprvo naj gre k „Budovemu vodnjaku“, potem h kapeli na pokopališče. V „Budovem vodnjaku“ bi se o povodnji miš ne utopila; kapela pa ni mojstersko delo. Tudi klunec čaka že 2 leti rešitve, dasi je že vse plačano.

Pa vendar hvalimo župana, ker on je dober! Občinska volitev bi morala biti že pred letom; a še danes ni upanja, da se razglasi.

Vsem dopada županiti in zagotovim Vas, gospod dopisnik, da marsikedo bi rad kaj plačal, da bi ga došla ta čast. Po volitvi bo mnogo zamér, ker ne bodo vsi voljeni, ki želijo biti.

H koncu pristavljam še to: Tudi nas bi volitve malo brigale, če bi znali, da ostane sedanji župan na tem častnem mestu. Če ima ostati on, tedaj je boljše, da volitev ni.

Nicodemus
v imenu mnogih občanov.

Z Vipavskega, 5. oktobra. — V št. 39. cenjene „Soče“ čitali smo dolg dopis iz Kamenj, kako je tamošnji č. g. župnik slavil dne 21. septembra t. l. petdesetletnico svojega mašništva.

Gospod dopisnik nam je kaj lepo naslikal, kako

se je vršila omenjena svečanost. Le nekaj, zdi se mi, kar je strogo cerkveno slovesnost povsem povzdignilo, je g. dopisnik prezrl! In to je: cerkveno petje.

Dasi ni namen mojemu dopisu poročati o kamenjskem cerkvenem petji, vendar zdi se mi primereno, da vsaj mimoidoč omenim, da so gg. nadučitelj L. in njegovi pevci v dan slovesnosti častno izvršili svoje naloge ter da so se svojim izbornim petjem pozornost pobožnega ljudstva na se obračali. Tako ubrano petje je tem bolj občudovati, ker v Kamenjah, kakor z redkimi izjemami povsod po vaseh, ni dobiti izurjenih pevcev; in če so, more se jih „milostno“ prositi, da se uklonijo dotičnemu pevovodji. V dokaz temu, dovoljujem si objaviti vsaj jeden slučaj, ki se je uresničil v Kamenjah.

Kamenjski g. nadučitelj M. L. prizadeval se je na vso moč povzdigniti kamenjsko slovesnost dne 21. sept. in to s cerkvenim petjem.

V to svrhu povabi vse svoje domače pevce skupaj. A ker slednjih ni bilo dovolj za tako izvanredno slavnost, šel je prosit pevske pomoči tudi nekatere bližnje gg. kolege, ki so mu radi ustregli. Konečno uredi močan pevski zbor ter prične vežbati v petji domače pevce. Po mnogem trudu dospé do cilja, da so prav dobro peli; in vesel je bil svojega čina. — Ali glejte! V soboto, jeden dan pred omenjeno slavnostjo, uprejo se mu vsi domači pevci ter mu naznanijo, da ne bodo naslednji dan peli pri sv. maši! — Kaj je bilo sedaj g. pevovodji pričeti? V kakem kritičnem položaji je bil g. nadučitelj, predočiti si morejo najbolje cerkveni orgljavci! Hoté ali né, moral se je g. L. pevcem upogniti ter jih, vsaj za to slavnost, „milostno“ prositi pevske pomoči. A vse njegove prošnje bile so zastoj. Še le na prošnjo nekaterih merodajnih oseb se pevci udajo in naslednjega dne je bilo pri sveti maši zopet vse v redu.

Tako se godi cerkvenim orgljavcem po deželi!

Z gôr, 7. oktobra. — (Kar je dobro, tega držite se!) Ce boš pravil kmetu o nekdanjih turških vojskah in o fatalizmu (veri v neizogibno usodo), ki je dajal divjim Turkom toliko moči in vztrajnosti, poreče ti kmalu: „Nu tedaj, ali ni tako? Saj je res!“ In nekateri se tudi ravnajo po tej — turški veri. Tega sicer ne vem, ali so tudi pri nas tuki ljudje, ki bi dejali: „Čemu mi lepo življenje? če mi je Bog odložil nebesa, pridem vanje, naj živim, kakor čem. A če mi jih ni odmenil, potlej mi vse nič ne pomaga!“ Tega ne vem, kakor sem dejal. Morda se ta turška vera nahaja bolj v omikanih krogih kristijanskih. To pa znam, da je naš kmet véasih fatalist (da veruje v nepremeljivo usodo) v zdravstvenih obzirih.

Godi se, da kmet zanemari skrb za bolnike svoje, češ: Ce Bog če, ozdravi brez zdravila; a če mu ni sojena, da bi ozdravel, čemu bi trosil denar in skrbel za to! Sv. pismo uči drugače: „Moj sin“, pravi ono, „nikar se ne zanemari v svoji bolezní. Dovolí zdravniku pristop do tebe; saj ga je Gospod postavil. In Najvišji je dal ljudem vednost!“ Tudi zdaj, ko nam svetne oblasti ukazujejo snažnost in čistoto gledé bližajoče se kolere, pojavlja se pri kmetu ta fatalizem. „Če je Bog namenil, poslati to šibo, kaj čemo?“ In treba je orožnikov, da se dopolni višjih ukaz gledé počiščenja.

Kaj deš prijatelj? Če bo gorela vas, tedaj boš gledal v plamen? ne boš li skušal kaj rešiti ali sebi, ali drugim? Se li usedeš na njivi, ter porečeš: „Če je Bog kaj namenil, bom uže žel, naj si nič ne sejem. A če ni namenil, kaj bi sejal?“ Če bi storil poslednje, bi se mari kesal pozneje. Ziljec je del: „Zima prikima, bo barava, kaj smo pridevali (pridelali)!“

Človek je dolžan storiti v vseh rečeh, kar more; potlej se le naj pasti Bogu: naj stori On po svoji volji. Isto tako velja tudi gledé obvarovanja pred kolero. Storití treba, kar je mogoče: to veléva previdnost; Bog daj, da bi ne velevala še potreba! — Nespametno ljudstvo, če mu li tvoj stók? Na delo! Ne drži mi križema rok!“

P.

Pod Predélom, dne 4. oktobra. — (Postanek Strmca.) Marsikedo ki je prišel po Predelu (našem Semerigu) do Strmca, se je morda začudil, kako da so se ljudje v tem kraji nastanili. Ljudska pravljica to tako-le pripoveduje.

Neki Valas, „Peme“ po rodu, je bil našel rudo v Rablji. A potlej mu je bil „cesar“ rudo vzel. Za to se dotičnik napoti čez Predel in pride na kraj, kjer je sedaj Strmška vas. Ta čas je bilo tú še vse neobdelano; ves kraj je bil z gozdom pokrit. Začne tedaj gozd trebiti, ter se naseli tu. Njegova hči je nekoga dne našla na Glavi „šac“. t. j. rjuho, polno denarja. Zvijé jo skupaj ter odnese domov. Pozneje je dala s tem denarjem zidati cerkvice Sv. Mihaela. (Okoli l. 1520. Dopisa.) In potlej so se tudi drugi naselili v tem kraji. Odtod je tedaj prišlo, da je Strmška podružna cerkev starejša, nego li podžupnijska (vikarijska) cerkev v Logu. — Cerkvico v Trenti je dozidal rudokop, a Strmško pa — „šac“!

M. i. b.

Politični pregled.

V tem mesecu zboruje in je zborovalo več deželnih zborov.

V štajerskem deželnem zboru, v katerem so se slov. poslanci možato potegovali za pravice narodove, bila je zadnja seja 4. t. m. Slovenski in konservativni nemški poslanci so že resno premišljevali, se li splača, da ostanejo v deželnem zboru ali ne. Nemška brezozirna večina jih sili v to.

Tudi v Trstu sešel se je te dni deželni zbor proti lastni volji. Ker ni ministerstvo sprejelo nekaterih predlogov dež. zbora, mislili so Italijani, da ni treba zborovanja. Ministerstvo jih je prisililo v to, ali 25 poslancev je manjkalo v prvih dveh sejah in najbrže jih ne bo tudi v prihodnjih.

Razpisane so dopolnilne volitve za tržaški deželni zbor in sicer v prvem in petem okraji. Politično društvo „Ēdinost“ proglasilo je za prvi okraj kandidata gospoda Petra Peršiča, za peti inženirja Živica, oba dobra Slovenci.

Tudi kranjski deželni zbor je še skupaj; razprave so v obče prav puhlevne in mirne, a pri vsem tem je pretil gospod baron Apfaltern, da bo treba misliti na to, da manjšina zbornico zapusti, ker je mirni gospod župan Graselli odločno zavrnil nemškutarja Lukmana, očitajoč mu zvičajno obrekovanje, ko je slednji trdil, da je ljubljanska občina jednostransko postopala pri hišnih posestnikih, upisanih v deželno knjigo. Gospod deželni predsednik Winkler ni še odgovoril na interpelacijo radi uvedanja nemškega jezika v ljudske šole, dasi je vsa kranjska dežela radovedna na ta odgovor.

V češkem deželnem zboru je vlada odgovorila na dr. Herbst predlog o umejitvi okrajev po narodnostih, da bi to izvedla le tedaj, ko bi občine same to zahtevale in se sporazumele. To pa ni Nemcem prav, oni hočejo prepir in razdraženost po vsaki ceni, ker se nadejajo od tega, da pridejo zopet na krmilo.

V doljne-avstrijskem deželnem zboru predlagal je poslanec Oberndorf, da morajo odborniki dež. zbora stanovati na Dunaji ter da ne smejo biti ob enem državni poslanci. Večina je sprejela ta predlog, ki je proti ustavovercem obrnjen. Velik hrup je nastal v tem zboru radi tega, ker je pošten konservativec protivil se vsoti namenjeni nemškemu „šilvereinu“. Ustavoverci so vsled tega kar besni postali ter v jezi pokazali in izrekli to, kar vedno tajijo, da je to društvo res politično.

Ministerstvo zaukazalo je, da se trgovske zbornice razen Praške in Tržaške razpusté ter da se nove volitve razpišejo. Povod temu je novi volilni red, po katerem se razširi volilna pravica trgovcem in obrtnikom. To zopet ni ustavovercem prav, ker se bojé, da bi zgubili nekaj sedežev v državnem zboru.

V hrvaškem deželnem zboru nastala je zopet velika razburjenost, ker je Starčević vladi in njeni stranki očital spridenost, ki se je v najlepšem svitu pokazala pri zadnjih volitvah. Starčevićeva stranka je pri zadnjih volitvah mnogo pridobila, to je stranka bodočnosti. V deželnem zboru hrvaškem so na dnevnem redu tudi volitve za ogerski državni zbor.

Ogerski državni zbor volil je predsednika gospoda Pechy-a, namestnika sta pa g. Szontagh in Balffy.

Glede vojske med Francozi in Kitajci in razmer v Sudanu ni kaj posebnega poročati.

Domače in razne vesti.

Imendan presvitlega cesarja slavil se je v Gorici in na deželi prav dostojno. Opravljale so se povsod v ta namen službe božje, katerih so se udeležili uradi, občinski sveti, javni zavodi in mnogo ljudstva. Napravljale so se tudi veselice, katerih so se udeleževali dotični društveniki. Tako kaže narod zvestobo in udanost do svojega vladarja. V Gorici imel je slovesno mašo mil. g. knez nadškof Alojzij.

Dobrotnik, ki noče biti imenovan, podaril je slov. otroškemu vrtu v Gorici 10 gld. Hvala rodoljubnemu gospodu in veliko posnemalcev. Kar se dá za zdravo odgojo otrok, je najbolje naloženo; prihodnji rodovi bodo hvalili može, ki se zdaj trudijo; da se otroci naravno in pošteno edgojujejo. V slovenskem otroškem vrtu skrbi se za vse to. Dobrotniki, spomnite se koristne naprave.

Župnijsko skušnjo so delali od 7. do 9. t. m. naslednji č. gospodje: Anton Hvalica, vikar v Drežnici; Jožef Pavletič, vikar v Cerovem; Alfonz Poljšak, duhovni pomočnik v Komnu.

Izpraševalci pri župnijskih skušnjah (examinatores prosynodales) imenovani so na tri leta sledeči velečastni gospodje: dr. Evgen Valussi, prvostolni prost, in Dominik Alpi, profesor bogoslovja, za moralo; dr. Dominik Castellani, stolni korar in mestni župnik, ter dr. Jožef Gabrievič, vodja in profesor v semenišči, za pastirstvo; monsignor Štefan Kafol, stolni korar, in dr. Flapp, prof. bogosl., za cerkveno pravo; Alojzij Zängerle, prof. bogosl. v pokoji, in dr. Anton Gregorčič, prof. bogosl., za dogmatiko; dr. Anton Mahnič in dr. Franc Sedej, profesorja bogosl., za svetopisemske vede. Predsedništvo pri skušnjah, ki se vršijo v knezoškofijski pisarni, ima milostljivi gospod knezo nadškof.

Duhovske premembe. Č. g. Peter Božič, kaplan v Kanalu, pojde kot vikar v Trento. Č. g. Andrej Znidarčič mlajši, kaplan v Biljah, je šel v začasni pokoj; na njegovo mesto pride č. g. Janez Vuga, kaplan na Ljubuški. Č. g. Alojzij Faidutti, novomašnik, pride kot kaplan v Šent Rok (pod Turnom) v Gorici. Č. g. Dominik Veliscig, kaplan na otoku Gradu, pojde kot tak v Rudo; na njegovo mesto pride č. g. Franc Cleri, novomašnik. Preč. g. Peter Utili, katehet v Trziči (Monfalcone) dobil je župnijo v Sv. Kancijanju pri Ronkah; njegovo mesto dobi č. g. Jožef Bandeu, kaplan v Muši; za njim pride č. g. Jožef Peteani, novomašnik. Č. g. Karol Cigon, kaplan v Černičah, dobil je vikarijo v Temnici; za njim pride č. g. Franc Kodrič, kaplan v Devinu; v Devinu pride kot kaplan č. g. Janez Kosovel, novomašnik. Č. g. Janez ev. Črv, vikar v Št. Tomaži gre kot tak v Vrhovlje; za njim pride č. g. Alfonz Poljšak, II. kaplan v Komnu.

Matej Pirc, bivši vikar v prvostolni cerkvi goriški, dobil je za ono vsoto, katero je bila nabrala „Soča“, nagrobni spomenik s sledečim napisom: „Matej Pirc, rojen v Čenem Vrhu 7. sept. 1805, umrl v Gorici 20. nov. 1883; mašnik 51 let; zvesto služboval v Devinu, Doberdolu in 35 let kot korni in župni vikarij prvostolne cerkve v Gorici; bil blage priprostosti vzor, „Družbi sv. Mohora“ na Goriškem glavni steber. V. L. N. M. S. I. Izglednemu rodoljubu goriški Slovenci P. P.“ Spomenik je izdelan iz kraškega kamna in okolo 3 metre visok, samo kelih je iz marmorja. Na trojnem podnožju se vzdiguje plošča z navedenim napisom; nad tem je vdelan kelih in višje križ. Plošča je lepo vdelana z ukusnim kinčem proti vrhu. Delo je prav dopadljivo in dela vso čast mojstru, g. Blažu Bitežniku (via Dogana, h. št. 12.), katerega za enaka dela toplo priporočamo. Vrednost spomenika se ceni na 140 gld.; omenjeni mojster ga je pa izdelal za nabrano vsoto 102 gl. 10 kr. Hvala mu!

Rebula se v Gorici ne sme prodajati na drobno, ker se bojijo, da bi pripravljala pot koleri. Malo je je in se te ne smejo piti, pač hudo za vinogradnika; ali skrb za zdravlje prevaguje vse drugo.

„Ljudska posojilnica“ v Gorici, s katero je združena tudi hranilnica, sprejema denar v vsaki visokosti in plačuje obresti po 4 in pol od sto. Njeni uradni prostori so v ulici Ascoli (pri sv. Ivanu) h. št. 1.

Na c. k. deški vadnici v Gorici je bilo letos sprejetih 597 učencev, in sicer 292 Italijanov in 305 Slovencev.

O razstavi goveje živine in kmetijskih pridelkov tuti danes nismo dobili obečanih poročil. Naj omenimo na kratkem, da v prvi razstavi se je odlikovala živina iz Furlanije, da je pa komisija v kljub temu prisodila mnogo priznanj hribovski živini z ozirrom na krajevne razmere, ki so druge v hribovih in druge v ravani. Morda bi ne bilo slabo, ako bi se v prihodnje prirejale okrajne razstave, ker naša goriška deželica je tako mnogolična po svojem površju, po pridelkih in tudi po živini. V razstavi sadja in vin so dobili priznanja nekateri gospodje, ki niso razpostavili svojih, ampak tuje pridelke (vender goriške). Ti gospodje bi morali odstopiti priznanja prvotnim pridelovalcem; vendar tega niso storili, ker so dotično blago vsaj nekaj tudi oni pripravljali. Vsekako pa zasluži c. k. kmetijska družba pohvalo, da je priredila omenjeni razstavi.

„L'Eco del Litorale“ je zasedel v svoji št. od 9. oktobra visokega konja in je z njega presojeval sedanje goriške razmere gledé narodnostnih prašanj ter dajal modre svete Slovincem in Italijanom. Pri

tem svojem poslu je pokazal, da ima dobro voljo, a slabo znanje goriških zadev. Mislil je, da, če razdeli sedanjo napetost med Slovinci in nekaterimi Italijani v enakih delih na dve narodnosti in njih liste, izreče Salomonovo sodbo, iz katere se dá potem izvajati, kar je treba. Samosvestno zagotavlja svoje čitatelje, da „v mestu ne manjka italijanskih in slovenskih hujskačev in zapeljivcev naroda, ki s pismom, govori in drugimi sredstvi ne delajo drugega ko to, da unemajo in vzdržujejo ogenj razpora med dvema deželnima narodoma“. Ker na slovenski strani razen „Soče“ ni drugega policičnega lista v Gorici, in ker govori „Eco“ razločno o goriških razmerah in goriških prepirih, moramo soditi, da z gore omenjene besede obrača „Eco“ tudi na „Sočo“. Ako je to res, tedaj slovesno ugovarjamo proti takemu neutemeljenemu, nepremišljenemu in krivičnemu obrekovanju. Kdor naš list bere, vé, da smo vedno delali razložek med italijanskim narodom in peščico italijanissimov, ki je napovedala goriškim Slovincem boj do smrti, in da smo še v zadnji številki priporočali pobrati mesto Slovencev in Italijanov proti irredenti, ki je mestu in državi nevarna. Enako mora biti pazljivemu čitatelju znano, da smo svoje rojake opominjali, naj se vzdržujejo onih surovosti, katere so irredenti navadne; tak opomin smo imeli še v zadnji številki. Kako je prišel „Eco“ do tega, da nas mečev en koš s „Corrierom“, čegar uvodnega članka od 28. junija t. l., ako se dobro spominjamo, ni o pravem času grajal, ne vemo. Proti taki družini odločno protestujemo. Ako zagovarjamo one pravice, katere jo narava in avstrijska ustava zagotovila vsakemu človeku in državljanu, poznamo tudi poti, ki so v dosego teh pravic dovoljene, in „Eco“ nam ne more dokazati, da bi hodili nepostavna pota. Tega nam tudi naši strastni nasprotniki ne očitajo, kateri nam vender celo naravne pravice odrekajo. Ali je pa morda to pregreha, da Slovinci upijejo, ko jih hočejo nasprotniki zadušiti? Ali se od Slovencev zahteva, naj se dajo kar pozobati od požrešnih italijanissimov? in če se temu ustavljajo, so že nemirneži? Slovincu naj bi po glavi hodil in Slovence naj bi ne smel ziniti? in če zine, naj bi apadal v eno vrsto s tistim, ki mu ne privošči človeških pravic? Če hoče „Eco“ pomirovati, naj miri najprej tam, kjer je začel razpor; dokler ni bilo „Corriera“, smo se dobro razumeli; odkar izhaja ta list, je pekel v Gorici, če tudi ni vsega ta list kriv, ampak svojat, ki je za njim.

V isti številki obsojuje „Eco“ Slovence, češ da so pomazali nekatere italijanske napise v Gorici in v Podgori in da so trosili po mestnem tlaku papirke v slovenskih in ruskih barvah. Če so v resnici Slovinci to naredili, se popolnoma vjemamo z „Ecovo“ obsodbo; ali to je treba še le dokazati. Te surovosti so tako izključljivo italijanska igraca, da se ne morejo pripisovati drugim narodom, dokler ni dejanje popolnoma dokazano. Igraca s papirčki je laška iznajdba, ki bi delala irredenti najboljjo uslugo, ako bi jo mogla tudi Slovincem natvezti; ali Slovinci nimajo k temu nikakega uzroka. Da so pomazani italijanski napisi v Gorici in v Podgori, je pomenljivo; ali italijanissimi naj ne mislijo, da so skrite njih spletk. Dasi bi Vam bilo všeč, da bi mogli Slovence obrniti kot nemirneže, se Vam vender to ne posreči.

Italijanski napis na vojaškem skladišču na oglu ulice sv. Klare in mestnega vrta je bil preteklo nedeljo ponoči pomazan. „Corriere“ ne pravi izrečno, da bi ga bil kateri Slovenec pomazal, kakor neki drugi italijanski list, vendar pa kaže kakor s prtom na Slovence kot uzočitelje one ostudnosti. Nam se nasprotno dozdeva, da goriški lahondiči so tudi tega zmožni, da pomažejo italijanski napis, samo da imajo povoda upiti proti Slovincem. Da tako surovost obsojemo, naj pride koderkoli, nam pač ni treba ponavljati, in prepričani smo, da med Slovinci se ne nehaja surovež, ki bi kaj takega počel; a jako zanimivo je, kako piše „Corr.“ o teh rečeh. Pravi, da Italijani so imeli pravico pomazati slovenski napis, ker so na svojem domu, ako niso hoteli trpeti one namere, katero je zakrival slovenski napis, med tem ko so drugi (misli Slovence) s pomazanjem zalili jezik in narodnost goriškega mesta, v katerem so gosti. Na to pravi, da bi municipij prav storil, ako bi zabranil prilepljenje katerega koli naznanila na mestne zidove, ki ni pisano v mestnem, to je italijanskem jeziku. Ali slišite liberalnost naših bratcev v Gorici? K takej strpljivosti in ljubeznivosti kaj uam je reči? Obsoja se sama po sebi.

Iz Kronberga nam pišejo: V petek zajutra, 3. tekočega meseca, ob 9¹/₂ uri nastal je požar pri krčmarji M. Belingerji v Kronbergu nad cerkvijo sv. Trojice pri Gorici. Nesrečo je zakrivil 3 letni deček mladega gospodarja. Naglo prinesel je deček eno žveplenko blizu zloženega sena v seniku, česar njegov stari oče ni tako naglo opazil. V trenutku ko se stari oče ozre, bilo je seno že v plamenu. Stari očka hotel je ves prestrašen naglo plamen pogasiti ter si je roke in obraz močno opeknel, da težko okreva. Potem so dobri sosede hitro na pomoč prišli in so požar ukrotili; vendar škoda znaša okolo tisoč forintov, seno je vse uničeno, drugo so večinom iz hramov odnesli.

„Slovenski jez“ v Brdih bo imel izreden občen zbor dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne v Biljani. Vse gg. društvenike vabi uljudno odbor.

14 letni mladenič, ki je z dobrim uspehom dovršil prvi gimnazijski razred in je moral zaradi uboštva (mati vdova ima 10 otrok in zadolženo malo premoženje) ter pomanjkanja potrebne pomoči opustiti šolo, bi rad takoj stopil v kako sebi primerno službo. Mladenič je izglednega v lenja ter zmožen slovenskega in za silo nemškega jezika. Morebitna prašanja naj se pošljejo uredništvu našega lista.

Listnica uredništva. Gospodu pisatelju o c. p.: Hvala Vam, pride o svojem času; prosimo spet kaj. Kar pravite v pismu, o tem že vrabci čv-kajo.

Št. X. prinaša te spise: 1. Narad: Pésni 1, 2, 3. — 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest (Dalje). — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 21. Peter in Pavel. — 4. G. Jeréb: Josip Podmilšak slovenski pisatelj. — 5. S. Rutar: Akvileja VI. — 6. J. Starè: Vinko V. — 7. Svojmír: Tožen spomin. Pésen. — 8. J. K.: Usmév Pésen. — 9. J. K.: Obup. Pésen. — 10. L. Pesjakova: Popotni spomini. V. — 11. J. Trdina: Vinska modrost. 18-20. — 12. J. Kersnik: Gospod Janez. (Dalje.) — 13. A. Fekonja: Književna zgodovina slovenskega Štajerija. — 14. J. Cimperman: Senárus redivus. — 15. Slovenski glasnik. „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih zvezkih, po 4 tiskane polje vélike osmerke obsežnih ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr, za čétt leta 1 gld. 15 kr.

Alojzij Bader
svečar v Gorici, na Travniku prodaja
uošáæo platno za altarje,
ki je prevlečeno s pravim bučelnim voskom, kakor zahtevajo cerkvene določbe. Blago pristno in dobro; cena prav nizka.

Prodaja gnoja.
Najboljši gnoj pošilja se iz Trsta po železnici pod ugodnimi pogoji. Več o tem zvé se pri g. A. Ederle-tu v Gorici, Corso Francesco Giuseppe, 39.

Občinske kopeli,
via bagní 4.
Skupne kopeli za plavanje
z vednim pritokom in odtokom vode.
Poduk v plavanju.
Kopeli v bačvah, na par, s curkom. Parne kopeli v postelji (za bolne). Drgnenje, trenje, zavijanje v kopolih in na domu.

Na prodaj je prav izvrsten
NOV HARMONIJSKI
s 5 registri po prav nizki ceni v Raštelji, h. št. 37. II. pod.

Voditelj risar

dobi pri tukajšnjem občé spoštovanem zemljemercu in zastopniku znane zavarovalne banke „Slavije“ službo z dobro mesečno plačo. Zahteva se popolno znanje deželnih in nemškega jezika, pošteno vedenje in marljivost, lepa pisava in izurjenost v risanju, kakor tudi zmožnost v dopisovanju in zavarovalnem poslu. Oglasili naj se pošljejo odpravniku „Soče“ v Gorici.

Nagrobne vence

z umetnih cvetlic in vence iz biserov (perl) kakor tudi trakove k nagrobnim vencem z napisi ali brez njih na povoljno izbiro in po najnižjih cenah priporoča

KAROLINA RIESSNER,
nunske ulice h. št. 9.

ANTON POTATZKY

V GORICI

obilna in mnogovrstna zaloga
norimberskih, galanterijskih, malih roči in igrač
na debelo in na drobno.

Največi izbor blaga za raznoščke (havi-rarje), kramarje, črevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob itd. dišav, mil itd.

Posebnost:

VRTNA SEMENA
najodličnejših plemen.

PRODAJALNICA: Gorica, via Rastello št. 7 naspreti c. k. loterijni kolekturi.

Najboljša obramba proti koleri,

katera bi ne smela v nobeni hiši manjkati, je občé dokazana in izvrstno priznana

ŠUMAVSKA GREŇČICA

(Böhmerwaldbitter)

iz lekarnice „k črnemu orlu“ imenovane v Plan-u na Českem.

Ta služi posebno dobro pri slabem prebavljanju, pri studu jedi, slabem želodcu, pri napejanju in riganju, bljuvanju itd., po zavžitih mastnih ali napejanjajočih jedi, na potovanju, na suhem in mokrem, na lovu in na polju, za torej se smé bolnim na želodcu, pomerščakom, potovalcem, gozdarjem, gospodarjem silno priporočati. Dobiva se v steklenicah po 50 kr. in po 1 gld. v glavni zalogi za Gorico pri g. Cristofollettiju, lekarničarju.

Na prodaj

sta za dober kup dva izvrstna instrumenta, i sicer en pianino za 270 gld. in en harmonijski s 4 registri za 160 gld. Dobita se pri urarju Alberini via Municipio št. 10 v Gorici.

Št. 233/E.

Oznanilo.

Podpisano vodstvo, naslanjaje se na odlok prečastitega varstva od 27. septembra 1884. št. 121, naznanja sledeče:

1.) da obresti v tej hranilnici naloženega denara se znižajo s 1. januarjem 1885. od 4½ na 4 gl. od sto;
2.) da od glavnice, katere zasebniki vzamejo na posodo, se bodo tudi dalje zahtevale obresti po 5½ od sto, za posojila na papirje javne vrednosti pa po 5 od sto.

Vodstvo zastavljavnice in z njo združene hranilnice.
V Gorici, 7. oktobra 1884.

Vodja
D. LOVISONI.

Salonska oblačila gold. 25-65.
ZALOGA
robe in novih oblek
po poštenu ceni za vsak stan
duhovski, vojaški, civilni.
Kar se naročijo, se prav hitro izdelajo
V LASTNI KROJAČNICI.
Obrazci se pošiljajo zastoj na ogled.
Na Travniku nasproti kosarni.
M. POVERAJ.
Zimske obleke gld. 8-48.
Zimske hlače gld. 3-16.

Št. 1160.

Razpis učiteljske službe

V tem okraju je razpisana služba učitelja voditelja trirazrednice v Ločniku z italijanskim učnim jezikom. Dohodki so poleg deželnih šolskih postav 10. marca 1870 in 4. marca 1879 III. plačilne verste.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti je uložiti do 13. novembra 1884. po predstavljenih oblastnijah. Predstvo imajo prosilci zmožni slovenskega jezika.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici, dne 2. oktobra 1884.

NAZNANILO.

Staro in zmerom dobro preskrbljeno prodajalnice glaževine in porcelana na Travniku se ponuja pod prav dobrimi pogoji.

Kdor bi hotel to prevzeti, naj se obrne k podpisaneu lastniku.

V Gorici 18. septembra 1884.

G. G. Strehel.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prečenejo prav kmalu najtrdozratnišo žilodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper beli tok, botast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregzňajo samo omenjenih bolezní, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.